

Dyplomy Marszałka przyznane w roku 2024

Załącznik do Uchwały nr 1027/25/VII/2024

Zarządu Województwa Śląskiego

z dnia 4.09.2024 r.

OSOBY I INSTYTUCJE WYRÓŻNIENE DYPLOMEM MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO ZA ZASŁUGI DLA ROZWOJU TURYSTYKI W ROKU 2024

I Kategoria: Osobowość turystyczna roku

1. Adam Wawoczny – wyróżnienie główne

Postać niezwykle znacząca dla śląskiej turystyki. Jego wieloletnie doświadczenie, zaangażowanie oraz zdolność do inicjowania pozytywnych zmian przyniosły mu uznanie i szacunek w całym regionie. Jednym z najważniejszych osiągnięć Adama Wawocznyego jest skuteczne zarządzanie marką turystyczną Kraina Górnej Odry, która dziś jest laureatem projektu Polskie Marki Turystyczne oraz zwycięzcą czterech Certyfikatów Polskiej Organizacji Turystycznej dla Najlepszego Produktu Turystycznego w 2022 i 2023 roku. Dzięki jego wysiłkom region ten zyskał na atrakcyjności turystycznej, a jego bogactwo przyrodnicze i kulturowe stało się szerzej poznane.

Zgłaszający: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego oraz Miasto Rybnik

2. Teresa Ebis (Bies Bytomski)

Miłośniczka zabytkowej architektury, fotografka, blogerka (popularny blog Bies Bytomski), przewodniczka, aktywnie działająca w mediach społecznościowych pod pseudonimem Bies Bytomski. Współorganizatorka bytomskiej edycji Mobile Photo Trip, autorka tekstów i zdjęć do przewodników turystycznych. Organizatorka spacerów po Bytomiu dla Lokalnej Organizacji Turystycznej Miasta Gwarków. W ramach święta Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, turyści wraz z Teresą Ebis odkrywali architektoniczne perełki ukryte w podwórkach zabytkowych, bytomskich kamienic.

Zgłaszający: Prezydent Miasta Bytom

3. Adrian Lubszczyk

Jest naczelnikiem Wydziału Promocji, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta Żory, który nad wyraz angażuje się we wszelkie przedsięwzięcia związane z aktywną turystyką i rekreacją na terenie Krainy Górnej Odry, jak i w Mieście Żory. W ramach prac w samorządzie aktywnie organizuje i prowadzi miejskie imprezy takie jak Żorska Wiosna Młodości, gale rozdania nagród Phonix Sariansis. Ponadto jest głównym pomysłodawcą koncepcji święta marki Krainy Górnej Odry w mieście Żory.

Zgłaszający: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego

4. Bogdan Dropik

Jest przewodnikiem turystycznym po Województwie Śląskim oraz przewodnikiem górskim na obszar zachodni Beskidów Zachodnich, dla którego najważniejszym celem jest pokazanie Śląska jak najszerszemu gronu odbiorców oraz propagowanie jego dziedzictwa, ze szczególnym uwzględnieniem tego przemysłowego. W ciągu ostatnich lat zorganizował i przeprowadził po terenie województwa 70 wycieczek, w których uczestniczyło łącznie 2040 osób, w tym 341 dzieci i młodzieży szkolnej. Jest jednym z inicjatorów stworzenia oraz współzałożycielem Koła PTTK pod nazwą Górnice Koła Przyjaciół Śląskich Zabytków w Zabrze. Głównym motywem do stworzenia była chęć przybliżenia nietuzinkowej historii Śląska, w wielu jej aspektach.

Zgłaszający: PTTK Oddział im. Andrzeja Jakusa w Zabrzu

5. Gustaw Czyż

Współzałożyciel i prezes Koła PTTK przy D.W. „Limba”, a od chwili założenia w 1987 r. Oddziału PTTK Wisła w Wiśle.

Niezwykle aktywny przewodnik, oprowadzał setki grup turystycznych rocznie, zapoznając gości z kulturą Wisły i Śląska Cieszyńskiego oraz z niezwykłymi turystycznie walorami Beskidu Śląskiego. Był przewodnikiem po Zamku Prezydenta RP na Zadnim Groniu, pracował dla Oddziału PTTK w Wiśle jako organizator i komandor dziesięciu edycji Międzynarodowych Rajdów Narciarsko-Piesznych „Do Źródeł Wisły”. Jako członek grup śpiewaczych upowszechnia miejscowy folklor, tradycje i zwyczaje góralskie prowadząc w domach wypoczynkowych i hotelach prelekcje pt. „Historia Wisły” i „Poezja wiślańska”.

Zgłaszający: Urząd Miejski w Wiśle

6. Mariusz Dmetrecki

Spółecznie pełni funkcję kierownika Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK w Katowicach, gdzie opiekuje się specjalistyczną biblioteką zawierającą głównie prace z tematu turystyki, krajoznawstwa, historii, architektury, przyrody nie tylko kraju lecz ze szczególnym uwzględnieniem Śląska. Przygotowuje też eliminacje i przeprowadza na szczeblu wojewódzkim. organizowany corocznie przez Zarząd Główny PTTK, konkurs skierowany do uczniów szkół podstawowych i średnich „Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę”. Posiada uprawnienia turystyczne: organizatora turystyki, przewodnika turystyki rowerowej, przewodnika Szlaku Zabytków Techniki, przewodnika turystycznego terenowego, instruktora krajoznawstwa Polski, przewodnika turystyki górskiej, przewodnika turystyki pieszej. Jest autorem i współautorem licznych publikacji książkowych.

Zgłaszający: Katowicki Oddział Regionalny PTTK

II Kategoria: Działalność społeczna

1. Lech Tota – wyróżnienie główne

Prezes Regionalnego Oddziału PTTK w Częstochowie, przewodnik, Przewodnik turystyk pieszej i górskiej, instruktor Krajoznawstwa Polski, nestor częstochowskiej turystyki, który od lat kontynuuje tradycje krajoznawcze i turystyczne zapoczątkowane na początku XX w. przez Aleksandra Janowskiego, a które na lokalny grunt przeszczepił dr Władysław Biegański. Z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym związany jest od 1964 roku. Prowadzony przez niego od 1992 r. Regionalny Oddział PTTK w Częstochowie zasłynął jako jeden z największych i najprężniej działających w kraju. Przez lata funkcjonowania organizacji, w której Pan Tota odegrał kluczową rolę, udało się wyszkolić tysiące młodych adeptów turystyki z miasta i okolic. Wraz z władzami gmin z województwa śląskiego oraz przedstawicielami branży turystycznej z Częstochowy i regionu współzakładał Częstochowską Organizację Turystyczną, która w tym roku świętuje 20-lecie powstania. Wielokrotnie nagradzany za wybitne osiągnięcia na rzecz rozwoju turystyki przez władze miasta Częstochowy oraz instytucje regionalne i krajowe.

Zgłaszający: Urząd Miasta Częstochowy

2. Barbara Jedynak

Sekretarz Oddziału Beskidzkiego PTSM od 2014 r. Członek Prezydium Zarządu Głównego. Jako sekretarz prowadzi społecznie Biuro Oddziału. Jest pomysłodawcą i organizatorem Rajdu „Szlakiem Szkolnych Schronisk Młodzieżowych”. Była wolontariuszem dla uchodźców z Ukrainy, przebywających w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Bielsku-Białej. Za prace na rzecz dzieci nagrodzona Medalem za zasługi w Rozwoju Schronisk Młodzieżowych i Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Zgłaszający: Oddział Beskidzki PTSM w Bielsku-Białej

3. Małgorzata Kostrzewa

Jest recepcjonistką w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Zarzeczu. Od 2014 r, jest członkiem Zarządu Oddziału Beskidzkiego. Jako wolontariusz od roku 2021 jest skarbnikiem Oddziału Beskidzkiego PTSM w Bielsku-Białej. Dzięki jej zaangażowaniu, pracy, pomysłowości schronisko bardzo prężnie rozwija się. Posiada doskonale zorganizowany punkt informacyjny dla turystów, zabezpieczony w najnowsze foldery, mapy, przewodniki. Opracowała trasy turystyczne w najbliższym rejonie. Jest współorganizatorem i koordynatorem rajdów „Szlakiem Szkolnych Schronisk Młodzieżowych”.

Zgłaszający: Oddział Beskidzki PTSM w Bielsku-Białej

4. Anna Kuś

Właściciel Biura Podróży „Polan” aktywnie promującego turystykę krajową w Województwie Śląski, członek-założyciel Śląskiej Organizacji Turystycznej, członek Zarządu ŚOT, od 5 lat pełni funkcję sekretarza. Członek Polskiej Izby Turystyki, obecnie pełni funkcję przewodniczącej Komisji Rewizyjnej oraz wiceprezesa Oddziału Śląskiego PIT.

Zgłaszający: Oddział Śląski Polskiej Izby Turystyki

5. Stowarzyszenie „Cieszyński Szlak Wina”

Zostało założone w 2021 roku. Członkami stowarzyszenia obok winiarzy są m.in. hotelarze, restauratorzy, pszczelarze, serowarzy a także ludzie kultury i sztuki. Głównym celem działalności Stowarzyszenia jest promocja kultury i dziedzictwa materialnego i niematerialnego Śląska Cieszyńskiego oraz promocja enoturystyki (turystyki winiarskiej). Jednym z działań Stowarzyszenia jest realizacja, wspólnie z czeskimi partnerami, projektu „Pociąg do wina” (wyjazdy zabytkowym pociągiem na święto winobrania w Valticach w Rep. Czeskiej). Stowarzyszenie organizuje cykliczne imprezy, takie jak: „Cieszyńskie winobranie”, „Herbatka u Hrabiny”, „Międzynarodowy Rajd Pojazdów Zabytkowych Szlakiem Zamków nad Piotrówką”. W najbliższych latach planowana jest kontynuacja rozpoczętych aktywności oraz wspomaganie nowych winnic i winiarzy ze szczególnym uwzględnieniem powstania winnicy w Cieszynie – historycznym miejscu pierwszej winnicy Śląska Cieszyńskiego, znanej pod nazwą „Cieszyński Winograd”.

Zgłaszający: Starostwo Powiatowe w Cieszynie

6. Damian Berłowski

Śląski twórca internetowy, który za pośrednictwem bloga „Rowerem po Śląsku”, dzieli się swoją rowerową pasją, promuje turystykę rowerową w regionie i inspirowanie do rowerowego odkrywania Województwa Śląskiego. Blog powstał w styczniu 2015 roku, znajduje się w nim mnóstwo ciekawych tras rowerowych, których punktem docelowym są najciekawsze miejsca w regionie. Trasy są dokładnie opisane, zawierają mapki i oznaczenie miejsc, które warto zobaczyć po drodze. Ponadto można na nim znaleźć wiele praktycznych porad, dzięki którym każdy będzie w stanie dobrze przygotować się do wycieczki rowerowej. Damian Berłowski, jako reprezentant Województwa Śląskiego, znalazł się w finałowej szesnastce Turystycznych Mistrzostw Bloggerów, organizowanych przez Polską organizację Turystyczną.

Zgłaszający: Śląska Organizacja Turystyczna

III Kategoria: Działalność biznesowa

1. Kolej Linowa „Czantoria” SA – wyróżnienie główne

Szczyt „Czantoria” jest najpopularniejszym szczytem Beskidu Śląskiego z nowoczesną koleją, dostosowaną do osób z niepełnosprawnościami. Jest całorocznym obiektem turystycznym z 4-osobową kanapą o długości 1640 m i przewyższeniu 462 m, która wjeżdża w około 8-10 minut na wysokość 851 m. n.p.m. Kolej linowa każdego roku umożliwia tysiącom turystów łatwy i szybki dostęp w górne partie Beskidów. Wizytówką Czantorii to trasa narciarska nr 1 o długości 1900 m, która jest naśnieżana oraz oświetlana na całej długości, co czyni ją jedną z najdłuższych, oświetlonych tras czerwonych w Polsce, a także trasa nr 2, która otwierana jest wówczas, kiedy naturalne warunki śniegowe na to pozwolą.

Zgłaszający: Miasto Ustroń

2. Biuro Podróży „Altamira” sp. z o.o.

Biuro wykazuje się niezwykłą starannością przy przygotowaniu oferty, dokłada wszelkich starań by wycieczki były dopracowane ze szczególną dbałością zarówno pod kątem atrakcji programowych jak również sposobu jego realizacji – zatrudniając profesjonalnych pilotów z ogromnym doświadczeniem, pasją i miłością do podróży, zapewniając noclegi na bardzo wysokim poziomie, transport – komfortowy i bezpieczny. Cała załoga Altamiry jest doskonale zorientowana w realizowanych przez biuro projektach, służą informacją i pomocą na każdej płaszczyźnie. Biuro cechuje wysoki poziom obsługi turysty – profesjonalizm, doświadczenie osób tam pracujących i ich pasja w wykonywaniu swojej pracy – przekłada się na ogromne zadowolenie i bardzo wysokie opinie Klientów.

Zgłaszający: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Rybniku

3. Wisła Travel

Powstała w roku 2010 jako efekt wieloletniej pasji do turystyki górskiej małżonków Iwony i Mariusza Boś. Ich celem jest przede wszystkim pokazanie i zapoznanie klientów z przepięknymi zakątkami Beskidów: Śląskiego, Żywieckiego, Małego, Makowskiego. Organizują także wycieczki do mało znanych zakątków pogranicza polsko-czesko-słowackiego, z których w głównej mierze korzystają mieszkańcy Województwa Śląskiego. Współpracują z biurami podróży, firmami transportowymi, szkołami, hotelami i całą szeroko pojętą branżą usług turystycznych.

Zgłaszający: Miasto Wisła

4. K Investment UHP Sp. z o.o.

Spółka zarządzana przez Macieja Ochmana od 10 lat z dużym sukcesem prowadzi działalność branży noclegowej. Posiada dwa hostele: „Klimczoka 6” i „Ondraszka 12” oferując blisko 150 pokoi w świetnej lokalizacji blisko centrum Katowic. Oferuje zakwaterowanie różnego rodzaju grupom docelowym, istotnie wpływając na turystykę przyjazdową na Śląsk. Corocznie gości sportowców z różnych kategorii wiekowych biorących udział w lokalnych oraz ogólnopolskich turniejach sportowych z takich dyscyplin jak siatkówka, koszykówka, piłka nożna, boks. Współpracuje z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego. Od 2022 r. udzielił wsparcia ponad 420 uchodźcom wojennym z Ukrainy.

Zgłaszający: Śląska Izba Turystyki

5. Lucyna Ligocka-Kohut

W 2018 r. powołała Fundację Koronki Koniakowskie, a w kwietniu 2019 r. w swoim domu w Koniakowie, otworzyła Centrum Koronki Koniakowskiej, aby kultywować, chronić, pielęgnować i promować to piękne rękodzieło. Turysta znajdzie tu Muzeum, w którym pozna historię oraz sklepik stacjonarny, w którym zrobi zakupy. Po zakończonej wielkim sukcesem obecności koronczarek na EXPO 2020 w Dubaju otworzyła się szansa na międzynarodową współpracę, a także na mocniejsze połączenie działalności kulturalnej z biznesową. Dlatego w 2022 roku założyła firmę Centrum Koronki Koniakowskiej Lucyna Ligocka-Kohut.

Zgłaszający: Starostwo Powiatowe w Cieszynie

6. Marcin Lipski

Jest charyzmatycznym, pełnym pasji prezesem stowarzyszenia Cieszyński Szlak Wina, które powstało w październiku 2021 r. w celu promowania regionu oraz rozwijania enoturystyki, czyli turystyki winiarskiej. Działania Marcina Lipskiego pozwoliły na integrację środowiska winiarskiego z obszaru Euroregionu Śląsk Cieszyński (Gołkowice, Jastrzębie-Zdrój, Kaczyce, Kończyce Wielkie, Wiślica) oraz Żywiecczyzny. Podejmuje także, we współpracy z lokalnym samorządem, aktywności mające na celu odtworzenie historycznych tradycji winiarskich w Cieszynie (tzw. Winiogrady, dzisiaj osiedle Liburnia).

Zgłaszający: Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

IV Kategoria: Przedsięwzięcie turystyczne roku

1. Miasto Wisła – wyróżnienie główne

Otwarcie Habsburskiej osady gospodarczej „U początków Wisły”. Osada to kompleks złożony z dwóch zabytkowych, drewnianych budynków. Mniejszy pełnił kiedyś funkcję mieszkalno-gospodarczą, a większy był częścią zespołu Rezydencji Prezydenta RP „Zameczek”. Oba pochodzą z początku XX wieku. Ich odtworzenie i odrestaurowanie możliwe było dzięki środkom pozyskanym w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska-Polska oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przy wsparciu Euroregionu Śląsk Cieszyński. Początkiem 2024 r. oba budynki zostały udostępnione zwiedzającym, jako część transgranicznego produktu turystycznego- trasy tematycznej „Śladami drewna, żelaza i ludzi”, która połączyła nowe oraz istniejące miejsca z przygranicznego regionu Śląska Cieszyńskiego.

Zgłaszający: Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

2. Fundacja Pozytywnie Nakręcen

Fundacja poprzez organizację Raciborskiego Festiwalu Gamingowego znacząco przyczynia się do promocji turystyki zarówno w Krainie Górnej Odry jak i całym województwie śląskim. Festiwal przyciąga uczestników nie tylko z Polski. Ale również z zagranicy, co skutkuje zwiększoną liczbą turystów odwiedzających Racibórz i okolice. Dzięki temu cały Powiat Raciborski zyskuje na rozpoznawalności i buduje swoją markę.

Zgłaszający: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego

3. Powiat Pszczyński

Za stworzenie Lokalnej Marki Ziemi Pszczyńskiej, która jest znakiem jakości przyznawanym produktom wytwarzanym w powiecie pszczyńskim, spełniającym określone kryteria certyfikacyjne. Jej celem jest wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, promowanie walorów i zasobów regionu, a także wzrost ruchu turystycznego na Ziemi Pszczyńskiej. Artykuły oznaczone przedmiotową marką są gwarancją wysokiej jakości produktów, pochodzących z terenu powiatu pszczyńskiego. Lokalna Marka Ziemi Pszczyńskiej powstała i została wdrożona w ramach projektu pn. „regionalne produkty – bogactwo pogranicza”, realizowane wspólnie z czeskim partnerem – MAS Pobeskudyi. Projekt ten współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i z budżetu państwa w ramach Funduszu Mikropoprojektów Euregionu Beskidy Programu ITERREG V-A Republika Czeska -Polska 2014-2020. Na chwilę obecną jest 88 produktów/grup produktów certyfikowanych Lokalną Marką Ziemi Pszczyńskiej, wytwarzanych przez 32 Producentów z terenu powiatu pszczyńskiego.

Zgłaszający: Towarzystwo Miłośników Ziemi Pszczyńskiej

4. Małgorzata Derus

Za organizację muzealnych spacerów historycznych mających na celu przybliżenie i poszerzenie wiedzy na temat zabytków i historii Siemianowic Śląskich. Pani Małgorzata wyróżnia się szczególną wiedzą w zakresie turystyki przemysłowej na przełomie XIX i XX wieku w Siemianowicach Śląskich.

Zgłaszający: Gmina Siemianowice Śląskie

VI. **Kategoria: Instytucja**

1. Instytut Dziedzictwa i Dialogu Łażnia Moszczenica – wyróżnienie główne

Od momentu swojego powstania wykazał się niezwykłą aktywnością na polu popularyzacji turystyki, ale także dziedzictwa kulturowego i przemysłowego regionu. Jego działania obejmują: ochronę i promocję dziedzictwa kulturowego. Instytut z powodzeniem zaadaptował zabytkową łaźnię górniczą na potrzeby turystyczne, tworząc miejsce spotkań i dialogu międzypokoleniowego; organizację wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych; współpracę z innymi instytucjami i organizacjami; ożywienie turystyczne regionu; działania na rzecz dialogu społecznego.

Zgłaszający: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego.

2. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Miejskie Koło byłej KWK „Polska” – Świętochłowice

Koło organizuje wycieczki turystyczne po Polsce, prowadzi szkolenia młodzieży, prelekcje, spotkania, rajdy, zloty, organizuje spotkania na Jurze, zwiedzanie miast GOP, wycieczki wielopokoleniowe po różnych regionach kraju, wycieczki górskie nizinne i narciarskie. Obecnie Koło posiada 126 członków i dalej prężnie działa na rzecz mieszkańców miasta i nie tylko.

Zgłaszający: Oddział PTTK w Świętochłowicach

3. FUNZEUM – Centrum Zabawy Edukacyjnej

Miejsce pełne niespodzianek, gdzie na każdym kroku czeka coś nowego. Firmę prowadzi Adam Wicher, a działalność rozpoczęła w 2021 r. Wystawy są zaprojektowane w taki sposób, aby angażować odwiedzających na różne sposoby – od interaktywnych eksponatów po kreatywne warsztaty. Zabawa jest kluczem do nauki. W Funzeum dzieci bawią się i jednocześnie zdobywają wiedzę w sposób naturalny i przyjemny. Atrakcje są tak zaprojektowane, aby pobudzać ciekawość i zachęcać do aktywności fizycznej, co sprawia, że nauka staje się fascynującą przygodą. Eksponaty i zajęcia edukacyjne są opracowane we współpracy z pedagogami i specjalistami, aby wspierać rozwój dzieci na wielu poziomach. Dzieci uczą się tu poprzez doświadczenie, eksperymentowanie i zabawę.

Zgłaszający: Śląska Izba Turystyki

4. Dworzec Dobrych Myśli

Prywatna inicjatywa muzealna, która powstała w zabytkowym budynku Dworca Kolejowego w Ustroniu. W jego wnętrzach można znaleźć część dzieciństwa w postaci ogromnej kolekcji misiów oraz lalek. Obecnie na wystawie oglądać można około 3 000 misiów a kolekcja zmieniana jest co roku. Oprócz misiów można obejrzeć ponad 600 lalek typu Barbi. Instytucja prowadzi działalność edukacyjną, wydają trzymiesięcznik, za pomocą którego edukują w zakresie starych bajek, łącząc pokolenia. Prowadzą lekcje muzealne i warsztaty artystyczne.

Zgłaszający: Miasto Ustron

5. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Chorzowie

Oddział wydał, opracowaną od postaw książeczkę Odznaki Krajoznawczej „Znam Chorzów”. Książeczka w praktycznym formacie dostępna jest wszystkim zainteresowanym turystom, opisuje oraz ilustruje najciekawsze zabytki i miejsca Chorzowa, zachęcając do ich odwiedzenia. Zawiera miejsca na potwierdzenie odwiedzanych atrakcji (pieczętki, podpisy itd.), co po spełnieniu postanowień załączonego regulaminu daje możliwość zdobycia odznaki krajoznawczej „Znam Chorzów”.

Zgłaszający: Urząd Miasta Chorzów